

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ "ΑΣΤΕΡΕΣ,"

(Ένα αποκλειστικό άρθρο του Σέσιλ Χέλλαντ, του περιφήμου «μακιγιέρ» των σκρόντιο της «Μέτρο - Γκλέντβιν - Μάγιερ», για την μοντέρνα τέχνη του μακιγιαρισματος)

δύσκολη τέχνη του μακιγιαρισματος, που είχε ξεχαστεί σχεδόν κατά τα τελευταία χρόνια, αρχίζει πάλι να ξαναγαίνεται στην δόνη. Οι σκηνοθέται δέν ψάχνουν πάλι να βρούν πραγματικούς «τύπους», δηλαδή ανθρώπους ζωντανούς να παρουσιάσουν με τα φυσικά χαρακτηριστικά τους τα πρόσωπα μιας ταινίας. Προσπούν να καταφεύγουν πάλι στο μακιγιαρίσμα και στη μεταμόρφωση και να χρησιμοποιούν τους «αστέρες» της Έταιρίας τους.

Καταλαβαίνετε λοιπόν ότι το μακιγιαρίσμα σήμερα δέν χρησιμοποιείται πάλι για να κάνει ήθοιοιό έναν ήθοιο. Οι «αστέρες» τώρα μακιγιαρόνται μόνο όταν πρόκειται ν' αλλάξουν τη φυσιογνωμία τους.

Η καινούργια ύπερρεαλιστική ταινία, ο καινούργιος φρετισμός, όλες ή άλλες πρόοδοι της φωτογραφικής τέχνης κατάργησαν το διαμνημό των ήθοιοιό, που άλλοτε έθεσθεό ως άταραήτη. Το έλεμμα όλου του προσώπου με πάστα, το μαύρο βάμμο του ματιό, το ποιο κόκκινο κ' ή άψθονη πούδα, που έσθιρεται το πρόσωπο κ' έβγαλαν από έντονη την ύποψη, ένε έσθιρη έμσα τελείως άγνωστα για την κινηματογραφική τέχνη της εποχής μας.

Σήμερα όλοι οι άνδρες γενεός δέν μακιγιαρόνται καθόλου. Η γυναίκες πάλι βάζουν μόνο λίγη πούδα και βάμμο κόκκινο τα χείλη τους, όπως όλες ή γυναίκες.

Έπειδή όμως ο κινηματογράφος φαίνεται ότι ξαναγράφει στις μεγάλες θεαματικές ταινίες, ή επιστημονική τέχνη του μακιγιαρισματος ένω δόν Τσάντ, ένω Βόι Καυλόφ, ένω Τζόν Χέρσολτ και άλλων άλλων, που κατάφεραν ν' αλλάξουν τελείως τη φυσιογνωμία τους και να παρουσιάσουν στην δόνη έξωτο διαφορετικά πρόσωπα, αρχίζει πάλι ν' γίνεται της μόδας.

Οι «μακιγιέρ», οι ειδικοί που βάμμο τους «αστέρες», δουλεύουν έξαιρητικά στα «σκρόντιο», άπ' το πρωί ως το βράδι. Σε μερικές ταινίες πάλιατα έλα σχεδόν τα πρόσωπα των ήθοιοιό περνούν από το γέλιο τους. Έδω και λίγο καιρό, παραδείγματος χάριν, ή άπαισία μεταμόρφωσης του Βόι Καυλόφ που ύπεδύτο το Φοφ Μαντσού, στο φίλι «Η Μάσα του Φοφ Μαντσού», άπασχολόσε τρεις ώλορες ώρες κάθε μέρα τους καλύτερους «μακιγιέρ» της «ΜέτροΓκλέντβιν-Μάγιερ». Ο Βόις Καυλόφ δέν άλλαξε μόνο το πρόσωπό του, αλλά κ' έλόζηλο το σώμα του, από το γεγάλο ως τα πόδια. Μ' αυτό το μακιγιαρίσμα κατάφερον να παρουσιάζεσαι σαν ένα έμιατικό πρόσωπο που προσαλοόσε τον τρόπο και τη φρεία.

Μά κ' ή όμορφη Μόνα Λόφ, ή καινούργια μεγάλη βεντέτα της «Μέτρο», ήθελε δυό ώρες για να μεταμορφωθή σε μια σαγηνευτική καλλονή της Άπο Άνατολής. Έκανε λοξά τα μάτια της, κολλόντας άπάνο στα βλέφαρα μικρά κομμάτια από ένα ειδικό έρεμα φιαροό κ' έπειτα σέεπαζε αυτό το μακιγιαρίσμα υ' ένα στρώμα από τη συνηθισμένη πάστα του προσώπου. Κι' έτσι κάθε μέρα ή Μόνα Λόφ γινότανε μια έπικίνδυνη αντίπαλος της... Άνας-Μαίη Βόνγκ!

Στο «Ρασοπτιν», όμως οι ήθοιοι έπρεπε να ύποδυθούν πρόσωπα που ύπηξαν στην πραγματικότητα και δέν ήταν και τόσο εύκολο φυσικά ν' άπομνηθούν με καταληκτική όμοιότητα τη φυσιογνωμία τους. Ο Λιονέλ Μάρρμον, παραδείγματος χάριν, ύπεδύτο τον άινγματικό Ρασοπτιν, ή Έθελ Μάρρμον την Τσαρίνα, ο Ράλφ Μόργκαν τον Τσαρο Νικόλαο II κ' ο Ρόμπερτ Άντερσον τον αρχιδούκα Φερδινάνδο της Αυστοίας.

Με πού τρέφα τρέφω μπόρεσαν

να μετέχουν αυτή την όμοιότητα που θανατόθηκε τόσο στην δόνη; Τη φροντίδα του μακιγιαρισματος τους την είχα αναλάβει έγω. Δέν άρεσθήκα λοιπόν μόνο στις φωτογραφίες αυτών των ύπομοιότων, αλλά κατέφυγα και στις πάλιες «έπιμαρες ταινίες», στις οποίες μπόρεσα να μελετήσω καλύτερα τη φυσιογνωμία τους. Περιστο Θεωρώ τώρα ν' αναφέρω ότι αυτές τις πάλιες ταινίες τις μελέτησαν προσοχτικά κ' οι «αστέρες» για ν' άπομνηθούν με άσθιρεία τις κινήσεις, το βάμμο και γενεώς την ύπαίνα των προσώπων που θα ύπεδύοντο στην δόνη.

***

Άλλοτε οι ήθοιοι του κινηματογράφου, τόσο οι άνδρες όσο κ' ή γυναίκες, μοιγιάζαν το πρόσωπό τους μ' ένα πολύ κομικό τρόπο κ' έμιαζαν με πρωτόγονα έθια, από εκείνα που άραδιόζουν μπροστά στις καλύτερες τους οι ύθαγενείς της Ώκεανίας. Σήμερα όλοι αυτά ένε περιτό. Χάρις στη μοντέρνα φωτογραφική τέχνη, πολλοί «αστέρες» πομιαζόνται πάλι καλύτερα άβαιοι στην δόνη. Ο Τζόν Μάρρμον, παραδείγματος χάριν, δέν βάζει στο πρόσωπό του τίποτ' άλλο πάλι μόνο λίγη πούδα. Όσο για τη Λούτε Βελές, έχει ένα τόσο ευδαλό πρόσωπο και τόσο κόκκινα χείλη, ώστε άπομνηγει κάθε είδος μακιγιαρίσμα ως τελείως περιτό.

Πολλές φορές όστόσο ένας ειδικός ρόλος αναγκάζει τους «αστέρες» να καταφεύγουν στο «μακιγιέρ». Η Νόμα Σήρεφ, για να φέρον ένα παράδειγμα, όταν «γύριζε» το «Παράξενο Ύπεροόδο», ήθελε μια έλόζηλη ύρα κάθε μέρα για να γεμίσω το πρόσωπό της με ρυτίδες, έπειδή στις τελευταίες σηνές του φίλι ύπεδύτο μια γρηά γυναίκα. Αύτη ή μεταμόρφωση ένε πολύλοχη κ' έξαιρετικά δύσκολη. Η Νόμα δοκίμασε πρώτα τριάντα διαφορετικά μακιγιαρίσματα όσων να βρη τέλος το κατάλληλο. Μά κ' ο Κλάρ Γκαίμπελ, ο Άλεξάντερ Κίλζαν κ' ο Ραφλ Μόργκαν αναγκάστηκαν κ' αυτό να... «εφεύρουν» στο ίδιο φίλι. Το περιεργο όμως ένε ότι οι άνδρες με το μακιγιαρίσμα «εργονόν» πού έβόλο από τις γυναίκες...

Η Νόμα Σήρεφ ένε ο μόνος «αστέρας» που άλλαξε διαρκώς το πρόσωπό της κ' ένασάρωνε τους πιο δύσκολους και τους πιο αντίθετους ρόλους. Σ' ένα από τα τελευταία της φίλι, στη «Ήθιαματά τους», ένω στην αρχή παρουσιάζεσαι ως μια άπλη κ' άσκημη γοωματιέη που χάνετα διαρκώς σε τρελή όνειρα, έπειτα μεταμορφώνεται ως διά μαγείας σε μια γυναίκα έξαιρετικής καλλονής! Θέλετε τώρα να μάθετε το μυστικό της; Η Νόμα Σήρεφ, για να γίνει άσκημη, δέν ζοιγραφίζει ποτέ ρυτίδες στο πρόσωπό της. Φοράει μόνο γυαλιά και ρίχνει μερικές κατάλληλες σκιές στο πρόσωπό της, με τις όποιες χάνει άμέσως κάθε έθληγτρο. Ένε άκόμη ο μόνος «αστέρας» που δέχεται δίχως καμιά διασπορία ένα ρόλο «άσκημη» γυναίκας. Έκεινη που ένε άδιάλλακτη σ' αυτό το ζήτημα, ένε ή Λούτε Βελές. Δέν δέχτηκε ποτέ να παρουσιάσθ άσκημη στην δόνη. Έχει την γνώμη ότι χάνει άμέσως το περίφημο «σέξ-άππλ» της και φυσικά δέν έχει άδικο. Το «σέξ-άππλ» της Λούτε Βελές ένε τ' άκατανίκητα έθληγτρού της, το ύπεροχο σήμα της και γι' αυτό άκριβώς το άποκαλύπτει όσο μπόρει περισσότερο στην δόνη.

Το «σέξ-άππλ» της Μόλεν Ντήτριχ πάλιν δέν ένε μόνο ή περιφημες γάμπες της. Η Μόλεν Ντήτριχ έχει μια παράξενη κ' άνεξήγητη γοητεία στο πρόσωπό της, που δέν χάνετα ποτέ όσο άσκημη κ' άν παρουσιάσθ. Ός ειδικός, μπορώ να σάς βεβαιώσω ότι το πρόσωπο της μεγάλης Γερμανίδος ήθοιοιό έχει ένα βαθύ χαρακτηρισμό που παρουσιάζεσαι πάντα κάτω ή από κάθε μάσκα της. Αυτό δέ το έχει πολύ καλά και γι' αυτό δέν την

Η Λούτε Βελές

χει πολύ καλά και γι' αυτό δέν την

αδιαφορεί ποτέ αν πρόκειται να υποδυθή μια δμορφή ή άσημη γυναίκα

***

Όσο για την Γκερέτα Γκράμπι, η «Σφαγή του Χόλλινγουντ» δεν έχει ποτέ ν' αλλάξει τη φυσιογνωμία της. Διατηρεί πάντα με μεγάλο μπότο τον «τύπο» της. Η μάσκα της, σ' όλα τα φιλμ που έχει εγγραφεί, είναι διαρκώς η ίδια. Γι' αυτό το λόγο είναι τόσο εύκολο να φαντασθή κανείς το πρόσωπο της Γκερέτας Γκράμπι, Όταν όμως θέληση να φαντασθή και το πρόσωπο της Μάρλεν Νττήουζ, βλέπει να παρουνισώνται μπροστά στα μάτια του πολλές και διαφορετικές μάσκες της.

Η Τζόαν Κράουφορντ πάλι μεταμορφώνεται με μεγάλη ευκολία, αλλάζοντας το χτένισμα των μαλλιών της. Έχεινη όμως που δεν μπορεί ποτέ ν' αλλάξει τα χαρακτηριστικά του προσώπου της είναι η Τζόαν Χάρλοου. Η παραμορφωτική μεταμόρφωση την κάνει άνοστη! Αυτό το μυστήριο έχει βασανίσει άρκετά καιρό όλους τους «μαγαζιάδες» του Χόλλινγουντ. Και κανείς τους δεν μπορούσε να βοηθί την ατία. Κι' όμως δεν ήταν και τόσο δύσκολο. Το δέληγτρο της Τζόαν Χάρλοου είναι το παλιό ξύλινο φως που πέφτει από τα μαλλιά της. Κι' αυτό ακριβώς το άσημμένο φως ταριάζει μόνο με το ροδαλό πρόσωπο της και τη σιγασμένη έκφραση του. Κι' έτσι κάθε αλλαγή της φυσιογνωμίας της την παραμορφώνει...

Λέν είναι άσποσο λίγοι οι «άστερες» που αναγκάζονται συχνά από το ρόλο τους ν' αλλάξουν το πρόσωπό τους. Θέλετε τώρα ν' μάθετε πώς το καταφέρνουν; Μεταμορφώνονται ένα ειδικό ζεφί, πολύ καθαρό, με το οποίο μπορούν ν' φτιάξουν διαφορετική τη μήτη τους, το μέτωπό τους ή το πηγούνι τους. Το ζεφί έπειτα σκεπάζεται με κάποια που δίνει άμεσα την όψη της επιδερμίδας.

Ένας ήθοποιός του κινηματογράφου, όπως στο μοντέρνο μαγαζιάρισμα, μπορεί ν' παρουσιάσει φιλιακό, δπως νά φορέ τη περούνα. Έχετε τί κάνει; Κιόλάν προσεχτικά στην κομμική του κεφαλιού του να κομμάτι από μεταξωτό ύφασμα που έχει το σχήμα της φαλάκρας. Αυτό το κομμάτι έπειτα βάζεται με ειδικό τρόπο κι' έτσι η κομμική του κεφαλιού αστεράει σαν... άσπρος!

Μέχρι σήμερα πάλι οι ήθοποιοι ατέφειραν τις τερούνες, γιατί η καθαρή φωτογραφία της τανίας φανέρωνε άμεσα το πρόσωπό της στην επιδερμίδα του μετώπου. Τώρα όμως, χωρίς σ' ένα ειδικό μεταξωτό ύφασμα, με το οποίο φτιάχνουν τις τερούνες και μ' ένα κατάλληλο χτένισμα, αυτός ο κόβος δεν υπάρχει πιά.

Τα ιστορικά ή τα βιβλιακά πρόσωπα καταλαβάνετε βέβαια ότι παρουσιάζουν μεγάλες δυσκολίες για ν' αποδοθούν με ακρίβεια κι' ομοιότητα στην οθόνη. Το κοινον έχει μια κάποια εικόνα τους μέσα στο μυαλό του, που προέρχεται από τους πίνακες της ζωγραφικής ή από τα πορτραίτα τους.

Ο σκηνοθέτης Σέσιλ Β. ντέ Μιλ, όταν «γυρίζε» τις «Άενα Έντολές», είχε μια άναρθητη σύλληψη από αντίγραφα όλων των «ταμπλές» που έχουν θέματα ή που παρουσιάνον πρόσωπα της 'Αγίας Γραφής.

Ο άλυσμονήος Λόν Τσάνεϊ, που υποδυθή ένα ιστορικό πρόσωπο, όταν μεταμορφώνεται αναζητήσει και μελέτες, μπροστά στις όποιες κλωμάξουν σήμερα οι διάδοχοί του. Φαντασθήτε ότι για νά μεταμορφωθή σε Κομισσάδο, σ' εκείνο τον τερατώδη ζωδωνοζρούστη της Παναγίας των Παρισίων, κατέφυγε στην πρώτη έκδοση του μυθιστορήματος του Βίκτωρος Ουγκώ, την εικονογραφημένη από τον ίδιο τη συγγραφέα κι' από τα σχέδια που παρουσίασαν τον Κομισσάδο άπ' έφρασε την παράξενη μεταμορφώση του...

Ο Γουόλτερ Χούστον είναι τώρα ο μόνος από τους «άστερες» που έχει τη σπανία ικανότητα νά παίξει τρεις και τέσσερες διαφορετικούς ρόλους στο ίδιο φιλμ. Γι' αυτό μάλιστα η μεταμορφώσεις του έχουν μερικές ιστορικές στον κινηματογράφο, όπως ακριβώς κι' η περίφημη μεταμορφώσεις του Λόν Τσάνεϊ. Αρχίζουν με την άσηχητη ενσάρκωση του Άδραϊνι Λίνκολν και φτάνουν ως τον έκαυλο κι' εγκληματικό «τύπο» που δημιουργήσε εδώ και λίγο καιρό στο «Κογκώ».

Απ' όλα αυτά λοιπόν βλέπετε ότι τα μαγαζιάρισμα στον κινηματογράφο άρχισε πάλι νά γίνεται της μόδας. Όπως όμως έξηγησαμε, δεν το μεταχειρίζονται σήμερα οι «άστερες» για νά γίνονται δμορφοί, αλλά για νά μεταμορφώνονται!

ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τά μπεκρολεγήματα του Γουλιέλμου Πίττ. Ο αριθμός 13 κι' ε Ντ' Αννούντζιε. Και ε ήμετέρος κ. Ξενόπουλος. Ο Βολταίρος κι' ε άρχιεπισκοπος των Παρισίων. Τε πείσμα του Νέλσονος.

Ο Γουλιέλμος Πίττ, ο μέγας πολιτικός της Άγγλιας, που έγινε άσηχηγός κόμματος και πρωθυπουργός σε ήλικία εικοσιπέντε ετών, όταν δεν ήταν στην άσηχη, επέγανε καιμιά φορά στη Βουλή μεθυσμένος. Τον συνώδεε δε πάντοτε και καθότανε κοντά του ένας φίλος του βουλευτής, που έπαινε κι' αυτός πολύ. Σε μιá σκευδρίασι, ο Πίττ, θέλοντας ν' απαντήση σε κάποιο ρήτορα και νη βλέποντας μπροστά του από το μεθύσι, έσκαψε και ρώτησε το φίλο του :

—Πού είναι ο σπέρμα; (Ο προέδρος της Βουλής των Κοινοτήτων) να του ζητήσω το λόγο;

—Δεν βλέπετε το σπέρμα; Περιέργο! Έγώ βλέπω δύο... άπάντησεν ο φίλος του, βλέποντας από το μεθύσι διπλά τα πράγματα...

***

Πολλοί άνθρωποι έχουν την πρόληψη του αριθμού 13. Οι περισσότεροι τον φοβόνται, δεν κάθονται 13 στο ίδιο τραπέζι, στο ξενοδοχείο δεν μένουν στο δωμάτιο 13, δεν άρχίζουν καιμιά δουλειά τους την 13ην του μηνός. Άλλοι πάλιν έχουν το 13 για γούρι.

Ο Γκαλιέο ποιητής Γαβριήλ Ντ' Αννούντζιο όμως άποφεύγει τόσο τον αριθμό 13, ώστε αν αναγκασθή νά γράψη γράμμα στις 13 του μηνός, σημειώνει ως έξη της χρονολογία : 12+1. Έτσι άρρηθεί και το 13ο χειρόγραφο των έργων του.

Το ίδιο όμως κάνει στην άρρηθση των χειρογράφων και ο δικός μας συγγραφέας και άνεκτός συγγραφέας μας κ. Γουίλ. Ξενόπουλος.

***

Μιάν ήμερα ο Βολταίρος έπαινε να έπαισπεθη τον άρχιεπισκοπο των Παρισίων που ήταν φίλος του, μ' όλο που ο φιλόσοφος ημιζότανε ως άθεος. Για νά πειράξη τον άρχιεπισκοπο ο Βολταίρος έβρόναξε πούλες έμπαινε από δωμάτιο του :

—Όχι έστι Θεός!..

—Έλεγε άφρον εν τη καρδία αΐτου... Συνελήφθησεν έτοιμάτα ο άρχιεπισκοπος.

***

Ο ένδοξος Άγγλος ναύαρχος Νέλσον ήταν μονόχειρ και μονόφθαλμος. Το χέρι του το έχασε στην Τενερίφη, σε μιάν άπόδουσι, και το μάτι του στην έστρατεία εναντίον της Κορσικής. Τη 1801 ήταν αντιναύαρχος υπό τας διαταγές του ναύαρχου Πάριου, στον άποκλεισμό της Κοπεργάλης. Ο Πάριος, βλέποντας τον Νέλσον να μανοιράρη για νά έπιτεθή κατά του Δανικού στόλου, του έβασε σήματα να μνή κινηθή.

—Κύριε αντιναύαρχε, του έβλεπν τότε οι άξιωματικοί του, ο ναύαρχος κάνει σήματα να μνή έπιτεθούμε.

Ο Νέλσον έπαινε άμεσα το κανονιά, τώθια... στο βγαμμένο μάτι του, και έλεε :

—Έγώ δεν βλέπω τίποτε!..

Και διάταξε νά γίνη η έπίθεση. Έκείνος δε ν' έβασε το Λαμικό στόλο!

***

Ο Μ. Ναπολέον δεν άνεχόταν νά νικάται ούτε στα χαρτιά, που ήμαρτε ποτε-ποτε με τους αλλικούς και τους στρατηγούς του.

Γι' αυτό, όταν δεν είχε καλό χαρτί, άρχιζε νά κλέβη άποστολούς.

Άλλά την άλλη μέρα επέστρεφε στους χαμένους τα χαρτιά που έξεδόζε

***

Στις γυναίκες δεν ήταν καθόλου άβρογς ο Ναπολέον. Στα πρώτα χροδια της αυτοκρατορίας του είχε συνδεθή ερωτικά με την δμορφη ήθοποιά Λα Ζωρζ, η όποία του έξητούσε μ' έπιμονή νά της δώσει μιá εικόνα του. Ο Ναπολέον, μη θέλοντας νά έκπεθη, άπέφρευε, μα η Ζορζ μιάν ήμερα έπέμεινε φορτωκάτατα.

—Όχι! φώναξε ο Ναπολέον. Με παρακάπαισε άπ' τέλους! Πάρε την εικόνα που ζητάς και άφησε με ήσυχο!

Και της επέταξεν ένα χρυσό ναπολεόνι που είχε πάνω την μορφή του,

